

GIRONA MANIFESTO: MBI TË DREJTAT GJUHËSORE

PEN International sjell së bashku shkrimtarët e gjithë botës. Pesëmbëdhjetë vite më parë, Deklarata Universale e të drejtave gjuhësore u bë e njohur në Barcelona, nga Komiteti I të drejtave gjuhësore dhe përkthimit I PEN Ndërkombëtar. Sot , I njëjti komitet, I mbledhur në Girona, deklaron një manifest të të drejtave Universale bazuar mbi dhjetë parime fundamentale.

1. Diversiteti gjuhësor është një trashëgimi botërore që duhet vlerësuar dhe mbrojtur.
2. Respekti për të gjitha gjuhët dhe kulturat është thelbësor për procesin e ndërtimit dhe ecurisë së dialogut dhe paqes në botë.
3. Të gjithë individët mësojnë të flasin në zemër të komunitetit që u jep atyre jetë, gjuhë, kulturë dhe identitet.
4. Gjuhë të ndryshme dhe mënyra të ndryshme të foluri nuk janë thjesht mjete komunikimi, por ato gjithashtu janë vetë njerëzmi në të cilin njeriu rritet dhe kulturat ndërtohen.
5. Cdo komunitet gjuhësor ka të drejtën e gjuhës së vet të përdoret si gjuhë zyrtare në territorin e tij.
6. Shkolla si strukturë duhet të kontribuojë në prestigjin e gjuhëve të folura nga komuniteti gjuhësor I territorit.
7. Është e dëshirueshme për qytetarët të kenë një njohuri të përgjithshme për gjuhë të ndryshme pasi kjo lidhet me nevojën intelektuale dhe hapjen dhe kontribon në një njohuri më të thelluar përkundrejt gjuhës së gjithkujt.
8. Përkthimi I teksteve, vecanërisht I punëve të mëdha të kulturave të ndryshme, përfaqson një element në procesin e nevojshëm të mirëkuptimit dhe repektit midis njerëzve.
9. Media ka privilegjin të bëhet zëdhënëse për të bërë ndryshimet gjuhësore të funksionojnë por gjithashtu edhe për kompetencë dhe rigozoritet mundëson rritjen e kësytij prestigji.
10. E drejta për të përdorur dhe mbrojtur një gjuhë duhet të njihet nga Kombet e Bashkuara si një nga të drejtat thelbësore të njeriut.